

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

03.11.2017

№ 1399-п

2017-2022 елларга Саба муниципаль районының экологик иминлеген тәэмин итү муниципаль программасына үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитеты
КАРАР БИРӘ:

1. «2017-2022 елларга Саба муниципаль районының экологик иминлеген тәэмин итүнең муниципаль программасына» (алга таба - Программа) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

– Программаның паспорты таблицасында «Программаны финанслау чыганаclarы» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«

Программаны финанслау чыганаclarы	Программаны финанслауның гомуми күләме 2017-2022 елларда 466 445,100 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:				
	мең сум.				
	Финанс чыганаclarы	РФ бюджеты	Татарстан Республикасы бюджеты	Жирле бюджет	Предприятиеләрнең чаралары
	2017	22 260,000	179 235,600	2 087,500	515,000
	2018	18 636,500	85 020,500	1 713,000	2 245,000
	2019	14 700,000	26 730,000	1 713,000	12 245,000
	2020	2 400,000	9 250,000	1 713,000	27 245,000
	2021	1 900,000	8 560,000	1 713,000	17 195,000
	2022	1 900,000	8 560,000	1 713,000	17 195,000
БАРЛЫГЫ	61 796,500	317 356,100	10 652,500	76 640,000	
БАРЛЫГЫ	466 445,100				
Программаны финанслау күләмнәре фаразлану характерына ия һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) Саба муниципаль районы бюджеты турындагы карары нигезендә төгәлләштереләчәк.					

».

– 1 нче кушымтаны программага 1 нче кушымта нигезендә яңа редакциядә баян итәргә.

2. Әлеге карарны Саба муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча бастырырга: <http://saby.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге башлыгы И.Б. Таиповка йөкләргә.

Житәкчесе

Р.М.Гасимов

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Башкарма комитетының 2017 елның 03 декабрендәге
1399-п номерлы карарына 1 нче кушымта

2017-2022 елларга Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районының экологик иминлеген
тәэмин итү муниципаль программасына 1 нче
кушымта

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының 2017-2022 елларга экологик иминлекне тәэмин итү муниципаль программасы чаралары.

№	Чаралар исеме	Жаваплы башкаручы	Финанслау күләме, мең сум.						Финанслау чыганагы	Көтелә торган нәтижә
			2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2021 ел	2022 ел		
1. Оештыру эшләре										
1.1.	Табигатьне саклау эшчәнлегенең өстенлекле юнәлешләре буенча муниципаль районның норматив актларын эшләү	Башкарма комитет	Кирәк булганда							
1.2.	Муниципаль районда табигатьтән файдалану һәм санитар-эпидемиологик иминлек комиссиясе эшен оештыру	Башкарма комитет	*	*	*	*	*	*		
1.3.	«2022-2026 елларга муниципаль районның әйләнә-тирә мохитен саклау» концепциясен һәм муниципаль программасын эшләү	Башкарма комитет				*				
2. Атмосфера һавасын саклау буенча чаралар										
2.1. Автотранспорттан чыккан зарарлы матдәләрне киметүгә юнәлдерелгән чаралар										
2.1.1.	Автотранспортны газга күчерү	«Яшен» ЖЧЖ		50	50	50			предприятиеләрн ең чаралары	экологик хәлнең торышын яхшырту
2.2. Стационар чыганақлардан ташлауларны киметүгә юнәлдерелгән чаралар										
2.2.1	Ташлаулар чыганақларында ПДВ нормативларының үтәләшен тикшереп тору һәм котлоагрегатларда СО,	Саба районы предприятиеләре	163	163	163	163	163	163	предприятиеләрн ең чаралары	Атмосфераның жир асты катламында

	Нох чыгуны киметә торган яну режимнарын кертү, шул исәптән:									пычраткыч матдәләр концентрацияләрен кыскарту
2.2.1.1	Байлар Сабасы ш. т. б. Закиров ур., 44 адресы буенча урнашкан котельный	Саба ТКХ КТП	15	15	15	15	15	15		
2.2.1.2	Байлар Сабасы ш.т.б.дәге "Мунча" котельные		28	28	28	28	28	28		
2.2.1.3	Байлар Сабасы ш.т.б.дәге "Квартал" котельные		35	35	35	35	35	35		
2.2.1.4	Байлар Сабасы ш.т.б.дәге "Үзәк район хастаханәсе" котельные		35	35	35	35	35	35		
2.2.1.5	Шәмәрдән авылындагы "Үзәк" котельные	Шәмәрдән ТКХ КТП	50	50	50	50	50	50		
	Барлығы 2 нче р.		163	213	213	213	163	163		

3. Су ресурсларын саклау гамәлләре

3.1. Су ресурсларын саклау өлкәсендә гомуми чаралар

3.1.1	Гидротехник корымалар реконструкциясе, шул исәптән		150	150	150	0	0	0	Татарстан Республикасы бюджеты	
3.1.1.1	Урга Нырты торак пункты	Авыл жирлеге	150							
3.1.1.2	Явлаштау торак пункты	Авыл жирлеге		150						
3.1.1.3	Сәрдә торак пункты	Авыл жирлеге			150					
3.1.2	Агып төшүче суларның лаборатория контроле, шул исәптән	ТКХ КТП							предприятиеләрн ең чаралары	Агып төшүче суларның стандарт булмаган анализларын 0,1 %ка кадәр киметү
3.1.2.1	Саба ТКХ КТП									
3.1.2.2	Шәмәрдән ТКХ КТП									
3.1.3	Байлар Сабасы ш.т.б.дәге Сабинка яр буе линиясе	Башкарма комитет	68 100	59 474	5 000	5 000	5 000	5 000	Татарстан Республикасы бюджеты	
3.1.4	Мамалай авылы янындагы О. Мишә елгасы буенда су юлын турайту эшләре	Башкарма комитет		2 000	2 000				Татарстан Республикасы бюджеты	
3.1.5	Т.Утар авылы янындагы елгада су юлын турайту эшләре	Башкарма комитет		600	600				Татарстан Республикасы бюджеты	

3.1 бүлгеге буенча барлыгы			68 250	62 224	7 750	5 000	5 000	5 000		
3.2.Чистарту һәм су жыю корылмаларын реконструкцияләү һәм төзү чаралары										
3.2.1	Гамәлдә булмаган скважиналарны, шул исәптән торак пунктларда да тампонажлау:	Авыл жирлеге	0	240	360	360	240	240	Татарстан Республикасы бюджеты	Жир асты суларының пычрануын киметү
3.2.1.1	Түбән Шытсу авылы			120						
3.2.1.2	Завод-Нырты авылы			120						
3.2.1.3	Кече Шыңар авылы				120					
3.2.1.4	Калатау бистәсе				120					
3.2.1.5	Мамалай авылы				120					
3.2.1.6	Тенеки авылы					120				
3.2.1.7	Югары Шытсу авылы - 2 данә					240				
3.2.1.8	Елыш авылы						120			
3.2.1.9	Чәбия Чүрчи						120			
3.2.1.10	Б.Сабасы ш.т.б.						240			
3.2.2	Санитария саклау зоналарын төзекләндерү, шул исәптән	Авыл жирлеге	0	210	210	280	210	210	Татарстан Республикасы бюджеты	Су белән тәэмин итү объектларының иминлеген тәэмин итү
3.2.2.1	Тимершык авылы № 13			70						
3.2.2.2	Сабай авылы № 27			70						
3.2.2.3	Эзмә авылы № 8			70						
3.2.2.4	Керәнле авылы № 10				70					
3.2.2.5	Югары Шытсу № 25				70					
3.2.2.6	Мамалай авылы № 26				70					
3.2.2.7	Сатыш авылы № 17					70				

3.2.2.8	Йосыф-Алан авылы № 16					70				
3.2.2.9	Туктар авылы № 19					70				
3.2.2.10	Урта Нырты № 20					70				
3.2.2.11	Арташ авылы № 21						70			
3.2.2.12	К. Кибәче авылы № 24						70			
3.2.2.13	Югары Симет авылы № 11						70			
3.2.2.14	Б.Сабасы ш.т.б.							210		
3.2.3	Социаль-мәдәни объектларда ОС төзелеше		1 087,5	713	713	713	713	713	жирле бюджет	
3.2.4	«Шәмәрдән ит комбинаты» ААЖендә ОС төзү	"Шәмәрдән ит комбинаты" ААЖ			10 000	15 000			предприятиеләрн ең чаралары	Ташлаулар елга 18000 мең тоннага төште
3.2.5	«Вамин» ЖЧЖенең «Саба май заводы» ААЖендә ОС төзү	«Саба май заводы» ААЖ				10 000	15 000	15 000	предприятиеләрн ең чаралары	Ташлаулар елга 22000 мең тоннага төште
	3.2 бүлеге буенча барлығы		1 087,5	713	11 283	26 353	16 163	16 163		
3.3.Канализация һәм сууткәргеч челтәрләрән реконструкцияләү һәм төзү чаралары										
3.3.1	Байлар Сабасы бистәсенең Көнбатыш өлешендә канализация челтәрләре төзү	Башкарма комитет		24 000	24 000				РФ, ТР бюджеты	бистә халкын үзәк канализация белән тәмин итүне 40%ка кадәр арттыру
	Лесхоз бистәсендә канализация челтәрләре төзү	Башкарма комитет	5 500	5 500					РФ, ТР бюджеты	СКБ объектларын үзәк канализация белән тәмин итү

	Барлыгы 5 эр р.		87 56 7,6	232	232	232	232	232		
6. Житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге гамәлләр										
6.1	Контейнер мәйданчыкларын	Авыл жирлеге	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	Татарстан Республикасы бюджеты	Торак пунктлар контейнерлары белән 100 процент тәмин итү
6.2	Контейнерлар ясау - 300 берәмлек.	Авыл жирлеге	210	210	210	210	210	210		
6.3	Чүп ташу машиналары алу - 2 бер.	Авыл жирлеге		2 500	2 500				Татарстан Республикасы бюджеты	Коммуналь хужалыкларны махсус техника белән 100 процент тәмин итү
6.4	Торак пунктларда терлекчелек фермаларының тирес саклагычларын төзү, шул исәптән:	Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	Авыл хужалыгы предприятиеләре акчалары	Экологик иминлекне яхшырту
	Югары Шытсу			1 500						
	Яңа Мичән авылы				1 500					
	Курсабаш авылы						1 500	1 500		
	К.Кибәче					1 500				
	6 бүлек буенча барлыгы		1 210	5 210	5 210	2 710	2 710	2 710		
7. Экологик тәрбия һәм мәгариф										
7.1. Гаиләдә экологик тәрбия һәм белем алу										
7.1.1.	Муниципаль дәрәжәдә гаилә экологик тәрбиясе тәжрибәсен өйрәнү һәм аны нәшрият эшчәнлеге, массакуләм мәгълүмат чаралары, клуб һәм башка эш формалары аша тарату	РОО, ОК					Ел саен			
7.1.2.	Балаларны гаиләдә экологик тәрбияләү турында белешмәләр банкын булдыру һәм мәктәпкәчә балалар учреждениеләре хезмәткәрләре белән әлеге тәжрибәне анализлау	РОО					Ел саен			
7.1.3.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре, китапханәләр, оешмалар каршында гаилә экология клубларын оештыру	РОО, ОК					Ел саен			
7.1.4.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең һәм башлангыч мәктәпләрнең планнары һәм программалары	РОО					Ел саен			

	белән район планнарын һәм гаилә экология тәрбиясе программаларын килештерү				
7.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә экологик тәрбия һәм белем бирү					
7.2.1.	Муниципаль дәрәжәдә гаиләдә экологик тәрбия бирү тәҗрибәсен анализлау һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең планнарын мәктәпкәчә яшътәге балаларга гаиләдә экологик тәрбия бирү юнәлешләре белән килештерү	РОО		Ел саен	
7.2.2.	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында район планнары белән экологик белем бирү планнарын килештерү	РОО		Ел саен	
7.2.3.	Мәктәпкәчә яшътәге балаларга экологик белем бирүнең яңа технологияләрен эшләү буенча районның мәктәпкәчә учреждениеләрендә база һәм эксперименталь майданчыклар булдыру	РОО		Ел саен	Агымдагы финанслау
7.2.4.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрдәге экологик белем бирү тәҗрибәсе турында район белешмәләр базасын булдыру	РОО		Ел саен	
7.2.5.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә экологик-белем бирү киңлеген булдыру буенча методик тәҗдимнәр әзерләү һәм бастырып чыгару	РОО		Ел саен	Агымдагы финанслау
7.2.6.	Районның мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре базасында "Мастер-класста дәресләр" тәрбияче-экологлар өчен семинар	РОО		Ел саен	
7.3. Гомуми белем бирү мәктәпләрендә экологик белем					
7.3.1.	Мәктәптә экологик белем бирү тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм анализлау һәм аны методик семинарлар һәм конференцияләр үткәргәндә экологик белем бирү системасын камилләштерү өчен куллану	РОО		Ел саен	
7.3.2.	Төп мәктәптә өзлексез экологик практика юнәлешләрен һәм нәтиҗәләрен анализлау һәм укытуның алдагы һәм аннан соңгы этаплары белән ' практика планнарын һәм программаларын килештерү	РОО		Ел саен	
7.3.3.	Укучыларны бергәләп укыту рәвешә буларак район практик экология мәктәбен (хезмәтне һәм ял итүне оештыруның кышкы һәм җәйге сменасын) үткәрү	РОО		Ел саен	
7.3.4.	Барлык уку предметларының эчтәлеген экологияләштерү буенча укытучылар өчен район семинарларын оештыру	РОО		Ел саен	

7.3.5.	9 сыйныф укучыларын һөнәр буенча алдан эзерләү буенча эш	РОО	Ел саен		
7.3.6.	Мәктәп укучылары белән дәрәсләрнең класстан тыш формаларын оештыру ("Яшь урманчы", "Яшь агроном", "Яшь эколог" һ.б.)	РОО	Ел саен		
7.3.7.	5-9 сыйныф укучылары өчен бердәм сезонлы экологик практика оештыру	РОО	Ел саен		
7.3.8.	5 - 9 сыйныфларда сезонлы экологик практиканы оештыру буенча укытучылар өчен район семинарлары үткөрү	РОО	Ел саен		
7.3.9.	Төп мәктәптә табигый-фәнни цикл предметлары эчтәлеген экологияләштерү буенча укыту-методик киңәшләр, пособиеләр эшләү	РОО	Ел саен		
7.3.10.	Төп мәктәптә экологик белем бирү тәҗрибәсеннән район белешмәләр банкын төзү	РОО	Ел саен		
7.3.11.	Экологик белем бирү буенча укыту-методик ярдәмлекләрнең тәкъдим итү исемлеген төзү	РОО	Ел саен		
7.3.12.	5-9 нчы сыйныфларда экологик белем торышын мониторинглау	РОО	Ел саен		
7.3.13.	Экологик мониторинг уздыру буенча база мәктәпләре чөлтәрен булдыру	РОО	Ел саен		
7.3.14.	10 нчы сыйныфларда экология буенча сезонлы һәм жәйге кыр практикасын оештыру (укыту-тикшеренү экспедицияләре һәм экология лагерьлары)	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.4.Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә экологик тәрбия					
7.4.1.	Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләрендә экологик белем бирүне үстерүне перспективалы планлаштыру	РОО	Ел саен		
7.4.2.	Балалар көндөз ял итә торган жәйге экологик мәктәпләр һәм лагерьлар оештыру	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.4.3.	Мәктәп укучыларының экология буенча тикшеренү эшләре нәтиҗәләре буенча район конкурслары һәм фәнни-гамәли семинарлар, конференцияләр үткөрү	РОО	Ел саен		
7.4.4.	Укучыларның экологик олимпиадаларын үткөрү	РОО	Ел саен		
7.4.5.	Яшь экологлар мәктәпләрен булдыру	РОО	Ел саен		

7.4.6.	Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре белән үзара бәйләнеш кысаларында мәктәпкәчә һәм мәктәптә сәнгать-эстетик, декоратив-гамәли, экологик-туган якны өйрәнү, этнографик һәм башка юнәлешләрне үстерү	РОО	Ел саен		
7.4.7.	"Экологик куркынычтан яклау көннәре" Бөтенроссия акциясенң "Иминлек мәктәбе" район балалар-яшүсмерләр ижтимагый хәрәкәтендә, Идел буе фәнни-гамәли экологик конференциясе эшендә катнашу һәм башкалар	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.4.8.	Ижтимагый экология акцияләрен оештыруда һәм уздыруда өстәмә белем бирү учреждениеләренң катнашуы	РОО	Ел саен		
7.4.9.	Балаларга өстәмә белем бирү учреждениеләре базасында экология-белем бирү массакуләм эшенң смотрларын, күргәзмәләрен, конкурсларын һәм башка рәвешләрен оештыру	РОО, ОК	Ел саен		
7.5. Экологик иминлекне тәмин итү эше					
7.5.1.	Экология куркынычсызлыгы буенча координация советын төзү	Башкарма комитет	Ел саен		
7.5.2.	Экологик иминлек буенча уку программалары, дәреслекләр, методик әдәбият белән тәмин итү	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.5.3.	Биология, химия, экология, география укытучыларының методик берләшмәсе эшен координацияләү һәм системалаштыру	РОО	Ел саен		
7.6. Белгечләренә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү					
7.6.1.	Мәгариф системасы житәкчеләрен һәм белгечләрен яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү программасында катнашу	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.6.2.	Укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләренң экологик белем бирү программаларына һәм тикшеренү эшләренә ярдәм итү өчен шартлар тудыру	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.6.3.	Белем бирү учреждениеләренң күмәк шартнамәләренә әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик куркынычсызлык өлкәсендә житәкчеләр һәм белгечләр әзерләү бүлеген керту	РОО	Ел саен	Агымдагы финанслау	
7.7. Экологик агарту					

7.7.1.	Китапханә чөлтәре аша "Туган якның мәдәни һәм табигый мирасы" программасын гамәлгә ашыру	РОО, ОК	Ел сәен		
7.7.2.	Мәгариф учреждениеләренең мәдәни-ландшафт комплексын, экологик белем һәм тәрбия бирүне оештыру буенча модельле объект буларак архитектура-этнография музейен үстерү	РОО, ОК	Ел сәен	Агымдагы финанслау	
7.7.3.	Үсеп килүче буын белән экология-белем бирү эшчәнлеген үткәру өчен экология ягыннан якын килү нигезендә табигать бүлекләре экспозицияләрен төзүдә районның туган якны өйрәнү музейларына ярдәм итү	РОО, ОК	Ел сәен		
7.7.4.	Халыкны экологик агарту буенча мәктәп китапханәләре эшчәнлеген район смотр-конкурсларын үткәру	РОО, ОК	Ел сәен		
7.7.5.	Экологик белем бирү, тәрбия һәм агарту өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыручы аерым ижтимагый төркемнәренң һәм хәрәкәтләренң ижади инициативаларына ярдәм итү	РОО, ОК	Ел сәен	Агымдагы финанслау	
7.7.6.	“Экологик куркынычтан яклау көннәре”, табигатьне саклау айлыгы, “Мәктәп ишегаллары маршы”; “Балалар мәйданчыклары маршы”; “Безнең мирас” (районның табигый һәм тарихи-мәдәни мирасын өйрәнү һәм саклау); “Экологик чиста ишегалды”; “Яшел урам” һәм башка чаралар үткәру.	РОО, ОК	Ел сәен		
7.7.7.	Музейлар базасында мәктәпкәчә яшьтәге балаларга, мәктәп укучыларына һәм һөнәри лицейга экологик белем бирү эшен оештыру	РОО, ОК	Ел сәен	Агымдагы финанслау	
7.7.8.	"Яшә жир" кулланучыларын экологик агарту буенча максатчан китапханә программасын гамәлгә ашыру	РОО, ОК	Ел сәен		
7.7.10	Төзекләндерү буенча «Иң яшел китапханә», «Иң яшел мәдәният йорты», « Иң яшел сәнгать мәктәбе», «Иң яшел музей» исеменә «Һәр торақ пунктка - үрнәк мәдәният учреждениеләре» дигән район смотр-конкурсын үткәру	РОО, ОК	Ел сәен	Агымдагы финанслау	
7.7.11	Яшь фоторәссамнарның “Урманнарның ягымлы шаулавы мәңгә күңелләренә сөендерсен” дигән район бәйгесен үткәру	РОО, ОК	Ел сәен		

7.7.12	Үсеп килүче буын белән экология-белем бирү эшчәнлеге базасында экология-белем бирү эшчәнлеге алып бару өчен экологик алым нигезендә табигать бүлекләре экспозициясен төзүдә районның туган якны өйрәнү музейларына ярдәм итү	РОО, ОК	Ел саен					Агымдагы финанслау	
7.8.Ижтимагый хәрәкәтләр һәм экологик белем бирү									
7.8.1.	Экологик белем бирү һәм тәрбия бирү нәтижеләре буенча конкурслар, күргәзмәләр оештыруда һәм уздыруда катнашу	РОО	Ел саен					Агымдагы финанслау	
7.8.2.	"Мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләрендә иң яхшы экологик үсеш мохите" район конкурсы оештыру	РОО	Ел саен					Агымдагы финанслау	
7.8.3.	"Экологик яктан төзекләндерелгән мәктәп ишегалды" проектлары конкурсы	РОО	Ел саен					Агымдагы финанслау	
7.8.4.	Экологик белем бирү проектларын гамәлгә ашыру буенча экодайджестаның даими чыгарылышы	РОО	Ел саен						
7.8.5.	Экологик белем бирүнең торышы турында еллык аналитик белешмә эзерләү	РОО	Ел саен						
	БАРЛЫГЫ:		204 098,1	107 615	55 388	40 608	29 368	29 368	
	шул исәптән жирле бюджеттан		2 087,5	1 713	1 713	1 713	1 713	1 713	